

Bijlage D Afdoening van moties en toezeggingen

Statenvoorstel 19/17 – Perspectiefnota 2017: Motie M22-Verbeterde surveillance in het buitengebied (4180811)

Staten verzoeken Gedeputeerde Staten om:

Ervoor te zorgen dat het project Samen Sterk in het Buitengebied (SSiB) blijvend ingezet kan worden en hiervoor voldoende financiële en/of andere middelen beschikbaar te stellen.

Beantwoording

Het team SSiB van de Omgevingsdiensten houdt toezicht op de naleving in het buitengebied. Als buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zien de professionele regiohandhavers erop toe dat gebruikers het milieu niet te zwaar belasten en treden zij op bij overtredingen. Het team SSiB bestaat uit acht regio handhavers, die zich bezig houden met afvaldumping, wildcrossen en stropen in natuur- en buitengebieden (450.000 hectare). Het jaarlijkse budget voor SSiB is circa € 0,8 miljoen per jaar. Ook gemeenten dragen hieraan bij. Voor een blijvende inzet dient een bijdrage van € 193.000,- structureel in de meerjarenbegroting van de provincie te worden opgenomen.

Voor het versterken van de informatiepositie van de toezichthouders als bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's) is er grote behoefte om onderling informatie over illegale activiteiten en daders te kunnen uitwisselen. Met het inrichten van een Brabantbreed BOA RegistratieSysteem (BRS) wordt het toezicht doelmatiger en effectiever. De pakkans en de preventieve werking van het toezicht nemen toe. Voor het inrichten van het BOA RegistratieSysteem (BRS) is een incidentele bijdrage nodig van € 60.000,-.

Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld.

Statenvoorstel 66/17 Begroting 2018: Motie M2 - Provincie steunt gemeenten in regionale samenwerking rond energietransitie (4276459)

De staten verzoeken Gedeputeerde Staten om:

- *een actieve bijdrage aan te leveren dat er in alle Brabantse regio's regionale energiestrategieën tot stand komen;*
- *te bevorderen dat alle gemeenten na maart 2018 de energietransitie als speerpunt in de nieuwe coalitieprogramma's opnemen;*
- *in kaart brengen wat de rol van de provincie kan zijn om de regionale energiestrategieën tot uitvoering te brengen en PS hierover te informeren bij de perspectiefnota 2018;*

Beantwoording

Graag informeren wij uw Staten over de uitvoering van de motie 'Provincie steunt gemeenten in regionale samenwerking rond energietransitie', waarbij de regionale samenwerking op het gebied van de energietransitie centraal staat. Samenwerking tussen de vele partijen (overheden, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en ook burgers) is essentieel om de energietransitie en de daarbij gestelde doelen voor deze bestuursperiode en die voor 2050, te kunnen realiseren. Daarom zetten wij in op de doorontwikkeling van een krachtig Brabants netwerk, waarin ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid zijn rol pakt.

Energie als speerpunt in de regio

De energietransitie leeft in de regio. Om meer inzicht te krijgen in de mate waarop overheden in de energietransitie hun rol nemen, hebben wij samen met de VBG in het kader van Veerkrachtig bestuur een onderzoek gestart naar de bestuurskracht van gemeenten in relatie tot de energietransitie. In het onderzoek staat vooral het leren en ondersteunen van elkaar centraal. Wij verwachten dat het onderzoek informatie oplevert over de wijze waarop partijen elkaar kunnen versterken, waarbij de eigen verantwoordelijkheid van iedere partij uitgangspunt blijft. Wij zullen uw Staten voor de zomer over de uitkomst van dit onderzoek informeren. De communicatie over dit onderwerp zal bijdragen aan de benodigde aandacht voor energietransitie in de coalitieakkoorden van gemeenten.

Om het belang van de energietransitie onder de aandacht van gemeenten te brengen (in aanloop naar nieuwe verkiezingen), hebben wij in oktober 2017 een netwerk ontmoeting 'Brabant Ontmoet' voor uw Staten en alle Brabantse gemeenteraden en colleges georganiseerd op de Dutch Design Week.

Daarnaast participeren wij in bijeenkomsten, zoals het symposium 'Gemeentelijk Klimaatbeleid' dat het Tilburgs Milieucafé organiseert in samenwerking met de Brabants Energie Alliantie (BEA). Met gasten als Ed Nijpels, voorzitter van de Borgingscommissie van het Nationaal Energieakkoord en Marian Minnesma van Urgenda. Een partij als Enpuls heeft actief aandacht voor de kennisdeling richting nieuwe gemeenteraden. Ook participeren wij in het tot stand komen van een Klimaatop Zuid-Nederland, die in samenwerking met Limburg en Zeeland gehouden wordt voor de zomer van 2018. Hierbij is de doelstelling om samen met gemeenten, waterschappen, bedrijven, kennisinstellingen en provincie de krachten te bundelen, ook richting de ambities uit het Regeerakkoord, in opmaat naar een nationaal Klimaatakkoord.

Uitvoering regionale energiestrategieën

In de Statenmededeling van 19 december 2017 hebben wij uw Staten geïnformeerd over de stand van zaken en de rol van de provincie in de totstandkoming van de Regionale Energiestrategieën. Op dit moment zijn er drie regionale energiestrategieën klaar, en hebben de partijen in de regio Noordoost-Brabant het proces opgestart. Wij volgen de doorontwikkeling van deze strategieën actief. Onze provinciale ondersteuning bestaat uit deelname aan ambtelijk en bestuurlijk overleg en het faciliteren daarvan. Dat gebeurt op verzoek van de regio, want daar ligt het trekkerschap voor de strategieën. Daarnaast zorgen wij voor de uitwisseling tussen de energiestrategieën.

Naast deze ondersteuning, is er provinciaal instrumentarium beschikbaar.

Te denken is aan:

- Inzet immunisatievermogen van de provincie als voorfinanciering voor bijvoorbeeld grootschalige aanpak van zonnepanelen in wijken;
- Faciliteren pilotprojecten Sociale Innovatie, waarvoor de provincie in 2017 samen met Enpuls 2,2 mln beschikbaar heeft gesteld in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst Sociale Innovatie. De kennis en ervaring uit deze projecten, zoals van het project Wind A16, wordt beschikbaar gesteld voor andere regio's;
- De Stedelijke Agenda BrabantStad, waarin wij samen met de B5 steden inzetten op aardgasvrije wijken;
- In gezamenlijkheid oppakken van het 100.000 voertuigenplan;
- De energiebesparing in de industrie, die wij samen met gemeenten oppakken als onderdeel van het aanvullend investeringsvoorstel energie uit 2017;
- Inzet van de netwerkbegroting Energie, waarvoor uw Staten in december 2017 besloten hebben om 3,8 mln. vrij te maken;
- De mogelijkheden bij het energiefonds, en 'develop to invest';

Wij zullen de regionale energiestrategieën en netwerken benutten voor het opstellen van de Energieagenda 2019-2030, die eind 2018 door uw Staten ter besluitvorming wordt voorgelegd en in de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie. Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld.

Statenvoorstel 66/17: Motie M28a - Campagne Een dumper is een stumper (4276506 & 4282967)

De Staten verzoeken Gedeputeerde Staten om:

- *Een campagne 'Een dumper is een stumper' in Noord-Brabant voor de zomer van 2018 op te starten.*
- *Een verkenning uit te voeren en uiterlijk bij de Perspectiefnota 2018 te komen met een voorstel voor de uitvoering (incl. de financiering, met aandacht voor een nulmeting en evaluatie).*

Beantwoording

Voor het verkennen van een Brabantse publiekscampagne tegen dumpingen van (grof)huisvuil/bedrijfsafval, asbest, hennep en synthetisch drugsafval zijn ambtelijk contacten gelegd met de provincies Friesland en Zeeland over de campagnes die daar in 2014 en 2015 zijn gehouden. In de eerste stap voor de uitvoering van de campagne wordt de omvang van de afvaldumpingen in kaart gebracht en de 'awareness' rondom afvaldumpingen onder dumpers en de Brabantse inwoners onderzocht (nulmeting). Zo wordt nagegaan welke informatie daders nodig hebben om af te zien van het dumpen en ook welke informatie inwoners nodig hebben om dumpingen bij het juiste meldpunt te melden. Dit wordt vertaald naar communicatieboodschappen en wordt uitgewerkt tot een aansluitend campagneconcept en kosteneffectieve communicatiemiddelen. In stap 2 volgt de uitvoering van de Brabantbrede acties tegen het dumpen van achtereenvolgens drugsafval, asbest en (grof)huisvuil/bedrijfsafval. Aangesloten wordt bij de activiteiten van het SSIB. De campagne tegen dumpen is begroot op €150.000,- en wordt gedekt in de Meerjarenbegroting 'Veilige fysieke leefomgeving 00002472'. Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld.

Statenvoorstel 66/17 Begroting 2018: Motie M30 - Alle Brabantse sportclubs kampioen energiebesparing (4276523)

De Staten verzoeken Gedeputeerde Staten om:

- *actief aan te moedigen dat alle Brabantse sportclubs energiebesparingsmaatregelen nemen;*
- *te onderzoeken of de financiering van deze energiebesparingsmaatregelen een versnelling kan opleveren, hoe deze zo effectief mogelijk, bijvoorbeeld via het energiefonds of door hen op te zetten partnerships, uitgevoerd kan worden en daartoe PS uiterlijk bij de volgende perspectiefnota een voorstel te doen;*
- *de Brabantse gemeenten te verzoeken om deze regeling actief onder de aandacht van sportverenigingen te brengen en te betrekken bij hun eigen beleid over sportaccommodaties.*

Beantwoording

Uw Staten hebben op 10 november vorig jaar de motie 'Alle Brabantse sportclubs kampioen energiebesparing' aangenomen. Deze staat in het teken om de Brabantse sportclubs te stimuleren om energiebesparingsmaatregelen nemen. Over het plan voor grootschalige uitrol van de pilot

'Duurzame Sportaccommodaties', bent u al geïnformeerd. Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld.

Statenvoorstel 66/17 Begroting 2018: Motie M33 - Gezond en veilig langer thuis wonen in Brabant (4276538)

De Staten verzoeken Gedeputeerde Staten om:

- *versnelling aan te brengen in de sociale woon-zorginnovatie en -implementatie in Brabant, in bijzonder het ontwikkelen en implementeren van duurzame verdienmodellen gericht op het langer thuis blijven wonen;*
- *een verkenning uit te voeren (met BrabantAdvies, woningcorporaties, gemeente, SPARK en andere relevante partners) en aan Provinciale Staten voor te leggen in de Perspectiefnota 2018.*

Beantwoording

Eerste verkenning door BrabantAdvies is gedaan en [het advies](#) luidt:

Maak een praktische, provinciale uitvoeringsagenda. Doelstelling van deze agenda: ervoor zorgen dat mensen gezond en veilig langer thuis te kunnen wonen. Dit betekent het samenbrengen van vele domeinen en sectoren om tegelijkertijd én samen te kunnen bouwen voor de toekomst, op te leiden voor de toekomst, samen te werken voor de toekomst, de veerkracht en samenredzaamheid van mensen en gemeenschappen te versterken voor de toekomst. Specifieke aandacht hierbij is nodig op de fase van implementatie en opschaling en de aandacht voor de sociale innovatie naast de technologische innovatie. Ook is het wenselijk om de uitwerking van deze uitvoeringsagenda te baseren op de uitkomsten van de inventarisatie Brabantse Betekeniseconomie en aan te laten sluiten bij activiteiten van het interreg project ITHACA. Het leren in de praktijk is een vereiste om tot de volgende stap te komen. Daarom wordt voorgesteld om met een vijftal concrete initiatieven in de praktijk te leren hoe een passend verdienmodel er uit kan zien. Op basis van dit advies wordt er binnen het programma Versterken Sociale Veerkracht aan de hand van een 5-tal initiatieven in de praktijk passende financieringsmodellen ontwikkeld. Deze pilot zal worden uitgevoerd met betrokkenheid van experts op het gebied van innovatieve financieringsmodellen, impactmonitoring en (impact)investeringen.

Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld

Statenvoorstel 66/17: Motie M40- Gezonde lucht in heel Brabant (4277138)

De Staten dragen Gedeputeerde Staten op om te onderzoeken welke kosten er verbonden zijn aan het uitbreiden van het Landelijk Meetnetwerk Luchtkwaliteit met meetpunten in Brabant; hierover te rapporteren voor de Perspectiefnota 2018.

Beantwoording

U hebt ons gevraagd om inzicht te geven in de kosten die verbonden zijn aan het uitbreiden van het Landelijk Meetnetwerk Luchtkwaliteit met meetpunten in Brabant. Volgens de EU-richtlijnen hebben we voldoende meetstations, maar om op lokaal niveau de WHO norm beter te kunnen volgen, is een intensivering van metingen aan te bevelen, een intensivering van gedragsbeïnvloeding (meer fietsgebruik en elektrisch rijden) alsook bezien of we vanuit onze rol als bevoegd gezag, vergunningen kunnen aanscherpen t.a.v. emissies.

In het PMWP sluiten we aan door de WHO-norm (20 ug/m³ voor fijnstof PM10) als streefwaarde te hanteren, die de helft bedraagt van de wettelijke Europese en Nederlandse norm. In voornamelijk de grote steden en in een aantal gebieden met intensieve veehouderij wordt de EU-grenswaarde nog overschreden. Maar zelfs onder de WHO streefwaarde treedt nog gezondheidsschade op. We monitoren dit door met metingen, onderzoek en rekenmodellen. Daarnaast stimuleren we gedragsbeïnvloeding.

Op 23 februari j.l. is door het RIVM een presentatie gegeven over het landelijk meetnet en luchtkwaliteitsmetingen. Ook is er vanuit ambtelijke zijde informatie gegeven over een mogelijk toekomstig project in Zuidoost Brabant waarbij op een innovatieve manier de luchtkwaliteit wordt gemeten inclusief een gezondheidsonderzoek bij intensieve veehouderij. De kosten bedragen circa vier miljoen voor een periode van vijf jaar, gedragen door rijk, provincie en gemeenten. De uiteindelijke verdeling van de kosten is ook afhankelijk van eventuele subsidiemogelijkheden. Wij verwachten dat het maximaal benodigde provinciale bijdrage €1,3 miljoen bedraagt, voor de periode tot en met 2023.

Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld.

Statenvoorstel 66/17 Begroting 2018: Motie M48 - Stimuleren aardgasvrije wijken (4277213)

Provinciale Staten verzoeken GS na te gaan wat de provincie vanuit innovatief perspectief kan doen om de ontwikkeling van aardgasvrije wijken te stimuleren en PS hierover te informeren.

Beantwoording

Uw Staten hebben op 10 november 2017 de motie 'Stimuleren aardgasvrije wijken' aangenomen. We willen gebruik maken van het momentum dat ontstaat nu het Rijk, in drie tranches, jaarlijks 100 miljoen investeert in aardgasvrije wijken en in de Stedelijke agenda Brabantstad de ambitie is opgenomen om 5.000 woningen aardgasvrij te maken. Samen met gemeenten spelen we optimaal in op de tranches en mogelijkheden van het rijk.

Ook benutten we, zoals door de Staten verzocht, de kennis van het ontwikkelbedrijf op het gebied van innovatieve tenders. Door te kiezen voor innovatief aanbesteden, maken we de versnelling van het verduurzamen van woningen mogelijk. Daarnaast blijven we tegelijkertijd trouw aan de uitgangspunten van de Brabantse Deal Nul-op-de-meter uit 2015, door geen onrendabele top voor energieneutraal bouwen te financieren. Wij komen voor de zomer, bij de behandeling van de begroting 2019, met een voorstel.

Statenvoorstel 66/17 Begroting 2018: Over instrumentarium musea en Brabant C. (4279969)

Gedeputeerde Swinkels is bereid om te verkennen of het bestaande instrumentarium onvoldoende is voor cultuurhistorische en natuurhistorische musea en of er eventueel een extra instrumentarium nodig is. Hij is bereid indien nodig bij de Perspectiefnota met een voorstel te komen.

Beantwoording

Uit de verkenning blijkt dat diverse type musea in Brabant verschillende behoeften tot ondersteuning hebben. Grotere musea zijn vooral op zoek naar incidentele financiering voor bijzondere projecten

(innovatie, experiment, cofinanciering rijksmiddelen). Bij middelgrote musea speelt vaker de exploitatieproblematiek. Middelgrote musea willen zich ook graag ontwikkelen op het gebied van bouw/verbouw, technologische innovatie, verhaalconcept, samenwerking, toeristisch aanbod en tentoonstellingen. Sommige van deze musea hebben een (boven)regionale uitstraling maar zijn gelegen in relatief kleine en minder draagkrachtige gemeenten. Kleinere musea hebben vooral behoefte aan ondersteuning in de basistaken zoals tentoonstellingen, digitalisering collecties, marketing en kleine verbeteringen in het museum.

Binnen het erfgoedkader geven we een exploitatiesubsidie aan het Noord-Brabants Museum (en daarmee tot op heden expliciet niet aan alle overige Brabantse musea) en zetten we in op het vertellen van de vier verhalen (Bestuurlijk, Innovatief, Bevochten, Religieus). Dit in samenwerking met partners zoals musea. We ontsluiten we digitale collecties in de Brabant Cloud, bezoeken jongeren gratis musea en stimuleren we collectiemobiliteit in de regio. Daarnaast zijn er incidenteel beperkte procesmiddelen voor het rondkrijgen van een businesscase. Er is een museumconsulent, een gezamenlijke communicatie over erfgoed op Brabantserfgoed.nl en wordt kennis aangeboden via de Erfgoed Academie Brabant. We hebben in 2016 expliciet gekozen om de subsidieregeling basistaken van musea af te schaffen, omdat deze naar onze mening te weinig aanzette tot gewenste ontwikkeling als samenwerking in collecties en kennisoverdracht.

Binnen het uitvoeringsprogramma cultuur hebben we twee instrumenten: Het Brabant C fonds, een kunst- en cultuurfonds voor grote toonaangevende (inter)nationale activiteiten en de Impulsgelden regeling die er primair is voor (amateur)kunst en cultuur. Zo komen erfgoedprojecten wel in aanmerking als de verbinding wordt gelegd met de hedendaagse kunst en cultuur. Het is een regeling die initiatiefnemers ondersteunt om voor de langere termijn tot een hogere ambitie of betere exploitatie te komen.

De musea kunnen hier onvoldoende terecht want:

- Bij Brabant C worden beperkt aanvragen ingediend vanuit de erfgoed/museumsector. Initiatieven zijn vaak te kleinschalig of wat uitstraling betreft, te regulier van aard.
- Bij de Impulsregeling komen projecten alleen voor subsidie in aanmerking als er sprake is van een combinatie van erfgoed en hedendaagse kunst en cultuur. Projecten van cultuurhistorische of natuurhistorische musea waarbij géén sprake is van artistieke kwaliteit (hedendaagse kunst) komen niet binnen de Impulsregeling voor steun in aanmerking.
- Als deze (projecten van) musea (nog) geen deel uitmaken van een netwerk binnen de verhaallijnen van erfgoed is er geen budget.

Zo als gebleken in de verkenning zoeken musea middelen voor innovatie en ontwikkeling. Dit zou kunnen door een aanvulling op de Impulsregeling die eenmalige investeringen hierin mogelijk maakt. Dit zou binnen deze bestuursperiode ook in de vorm van een pilot kunnen plaatsvinden.

Voor de toekomst geldt dat we de regionale culturele infrastructuur, waar musea onderdeel van uitmaken, graag willen aanhaken op het landelijke bestel, zoals de Raad voor Cultuur voorstelt. Daarin zij pleit voor een sleutelrol voor stedelijke regio's. Zo'n regio vormt een cultureel ecosysteem waarin makers, culturele instellingen en overheden - in nauwe samenwerking met elkaar - rekening kunnen houden met de samenstelling en behoeften van de bevolking. Maar ook met de identiteit en de verhalen uit de regio, en met het lokale klimaat voor de makers en kunstenaars. De Raad adviseert de Minister om de regio's uit te nodigen om met een overtuigend en inspirerend plan hiervoor te komen. Dit zou kansen kunnen bieden voor de musea. Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld.

Statenvoorstel 66/17: Begroting 2018 (4280482)

Gedeputeerde Van Merrienboer laat bij de Perspectiefnota 2018 zien hoe de provincie een breed welvaartsbegrip invult, geïnspireerd door de Brede Welvaartsindicator en het Bagel-model.

Beantwoording

Deze toezegging is opgepakt in bijlage A van de perspectiefnota 2018 'Inspelen op ontwikkelingen'. Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld.

Statenvoorstel 66/17: Begroting 2018 (4280484)

Gedeputeerde Van Merrienboer komt bij de Perspectiefnota 2018 met eventuele mogelijkheden om provinciale inkoop, subsidie en financiering verder te vergroenen.

Beantwoording

Het meegeven van gunstigere voorwaarden en/of voorrang verlenen aan bedrijven die werk maken van energiebesparing en de reductie van CO₂, wanneer zij gebruik wensen te maken van Brabantse financieringsmogelijkheden of subsidies, is niet direct mogelijk. In het provinciale beleid worden ten aanzien van 'inkoop' en 'financiering' diverse voorwaarden gesteld die zorgen voor/bijdragen aan 'groene' financiering.

De provincie werkt op verschillende manieren aan haar duurzaamheidsambities, o.a. via:

- de Green Deal Circulair Inkopen
- de Green Deal Duurzaam GWW
- het Uitvoeringsprogramma Energie
- het Brabants Energie akkoord
- het Grondstoffenakkoord
- het Sociaal Pact Brabant
- het beleidsplan Maatschappelijk Betrokken Ondernemen.

Daarnaast wil de provincie net als elke Nederlandse organisatie de internationale Strategic Development Goals 2030 implementeren. Door maatschappelijk verantwoord in te kopen draagt de provincie met haar jaarlijks inkoopvolume van ca. € 300 miljoen substantieel bij aan deze duurzaamheidsdoelen. Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) betekent dat er bij de inkoop van diensten, werken en goederen rekening wordt gehouden met de sociale, ecologische en economische dimensies van duurzaamheid.

Door in al haar aanbestedingen eisen, voorwaarden en wensen op te nemen ten aanzien van circulaire economie (waaronder ook biobased), energiebesparing, CO₂-reductie én social return, levert de provincie maatschappelijke waarden op ecologisch én sociaal gebied. Daarbij daagt de Provincie de markt maximaal uit op innovatie in onze aanbestedingen. Op deze wijze creëren we werkgelegenheid voor (Brabantse) ondernemingen die al geïnvesteerd hebben in circulaire (biobased) en milieuvriendelijke producten en bieden we kansen op werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Mooie voorbeelden hiervan zijn de aanbesteding voor het opnieuw aanleggen van de N272 (de biobased weg), de omleggingen Baarle en Gemert (50% CO₂ reductie door resp. recycleasfalt en laag energie asfalt) en de acht medewerkers en twee leerlingen die te werk zijn gesteld bij de aanleg van de N279.

Eind oktober 2017 ondertekende de Commissaris van de Koning het verzoek tot deelname aan het manifest MVI. Dit manifest is op 14 december 2017 bekrachtigd door de staatssecretaris I en W. Binnen zes maanden na ondertekening dient een actieplan MVI openbaar te worden gemaakt, met daarin de eigen ambities en doelstellingen van de provincie. Ondertekening van het manifest betekent ook een jaarlijkse deelname aan een zelf-evaluatie van de voortgang ten opzichte van de eigen doelstellingen. Dit plan van aanpak MVI zal medio mei 2018 aan de GS worden aangeboden.

Energiebesparing/reductie van CO₂ kan als een verplichting, die niet strekt tot verwezenlijking van het doel van de subsidie, worden opgenomen in een beschikking tot subsidieverlening. Dergelijke verplichtingen kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht slechts aan de subsidie worden verbonden voor zover dit bij wettelijk voorschrift is bepaald. In artikel 4, derde lid, van de Algemene subsidieverordening Noord-Brabant (hierna: Asv) hebben Provinciale Staten daarin voorzien en hebben zij bepaald dat Gedeputeerde Staten bevoegd zijn om niet-doelgebonden verplichtingen aan de subsidieverstrekking te verbinden.

Een dergelijk niet-doelgebonden verplichting kan slechts betrekking hebben op de wijze waarop of de middelen waarmee de gesubsidieerde activiteiten worden verricht. Er dient dus een direct verband te bestaan tussen de gesubsidieerde activiteit en de verplichting tot energiebesparing/ reductie van CO₂. Dit betekent dat deze verplichting enkel kan worden toegepast bij exploitatiesubsidies of begrotingssubsidies, die naar hun aard aangemerkt kunnen worden als exploitatiesubsidies. In die subsidierelaties is immers sprake van het subsidiëren van reguliere activiteiten en structurele kosten van de subsidieaanvrager. Gezien de huidige lijn in de jurisprudentie ten aanzien van het opnemen van een niet-doelgebonden verplichting, zal het opleggen van een verplichting tot energiebesparing/reductie van CO₂ in een juridische procedure geen stand houden.

Energiebesparing/reductie van CO₂ zou als weigeringsgrond in de Asv kunnen worden opgenomen. Bij het opnemen als weigeringsgrond bestaat de mogelijkheid dat een rechter uiteindelijk bepaalt dat de weigeringsgrond onverbindend is, omdat ook hier onzeker is of energiebesparing/reductie van CO₂ wel voldoende verband heeft met de doelmatige besteding van de subsidiegelden. Bij het opstellen van subsidieregelingen/beleidsregels, dus aan de voorkant van een (beleids)proces, dient overwogen te worden of het opnemen van een dergelijke verplichting of vereiste juridisch gezien mogelijk is.

Specifieke voorwaarden stellen bij financiering kan conflicteren met marktconformiteit. Korting geven aan bedrijven of instellingen kan beschouwd worden als ongeoorloofde staatssteun. De voorstellen die de provincie krijgt voor financiering worden overigens steeds op criteria van duurzaamheid getoetst. Wanneer PS in de gelegenheid zijn wensen en bedenkingen te uiten, kunnen ook deze aspecten worden betrokken. Bij, bijvoorbeeld, de leningen die de provincie heeft verstrekt vanuit de Immunisatieportefeuille in relatie tot het Leisure Ontwikkelfonds zijn in de beschikking expliciet verplichtingen opgenomen op het terrein van duurzaamheid.

Bij de lening aan de Efteling is een inspanningsverplichting opgenomen om te bouwen volgens het "nul op de meter" principe. Daarbij is EPC=0 (energieprestatiecoëfficiënt) het uitgangspunt en er wordt geen gebruik gemaakt van bodemenergiesystemen, zeker niet dieper dan 80 meter. De Efteling moet rapporteren over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan deze inspanningsverplichting. Bij de Beekse Bergen is de verplichting opgenomen dat bij de realisatie van het Safari Resort, energiebesparende maatregelen worden genomen die verder gaan dan de geldende wettelijke normen. Maar ook eisen met als doel om een zo energiezuinig mogelijk vakantiepark te exploiteren. Beekse Bergen moet rapporteren over de wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven.

Leningen/financieringen verstrekt vanuit de Immunisatieportefeuille kennen sowieso een 'maatschappelijk rendement' -vereiste.

Daarnaast heeft de provincie al vele jaren in het financiële beleid opgenomen dat bij de keuze van partijen waarmee zaken gedaan wordt op het terrein van treasury en vermogensbeheer getoetst wordt of deze de United Nations Principles on Responsible Investments hebben ondertekend of een soortgelijk beleid hebben vastgesteld.

Conclusies

1. De provincie Noord-Brabant stelt in al haar aanbestedingen eisen, voorwaarden en wensen op. Zoals ten aanzien van circulaire economie (waaronder ook biobased), energiebesparing, CO₂-reductie én social return. Hierdoor levert de provincie maatschappelijke waarde op ecologisch én sociaal gebied.
2. Het opnemen van een niet-doelgebonden subsidieverplichting is juridisch gezien niet houdbaar en wordt daarom niet als verplichting in de Asv opgenomen.
3. De financieringsvoorstellen die de provincie krijgt worden al op criteria van duurzaamheid getoetst. Wanneer PS in de gelegenheid zijn wensen en bedenkingen te uiten, kunnen ook deze aspecten worden betrokken. Vanuit de opdracht van de Staten wordt er bij financieringen ten laste van de Immunisatieportefeuille eveneens gekeken naar maatschappelijk rendement.

Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld

Statenvoorstel 77/17: Motie M1 - Beleidsactualisatie BrUG (4286222)

De Staten verzoeken Gedeputeerde Staten om:

Om het deelprogramma Natuur & Economie een extra impuls te geven door:

- *de bestaande subsidieregeling "Natuur Noord-Brabant", specifiek "Ondernemen voor Natuur", gedurende twee jaar te verhogen tot 75% tot een maximum van € 75.000 en daarna te evalueren of deze verhoging tot extra aanvragen heeft geleid;*
- *het GOB opdracht te geven om bij het Brabantse bedrijfsleven onderzoek te doen naar andere mogelijkheden waarop zij nieuwe natuur willen realiseren en hierover uiterlijk bij de Perspectiefnota 2018 met een concreet statenvoorstel voor de uitvoering en financiering te komen.*

Beantwoording

De bestaande subsidieregeling "Natuur Noord-Brabant", specifiek "Ondernemen voor Natuur" is met technische aanpassingen (paragraaf 5) aangepast. Daarmee is invulling gegeven aan de motie M1. Daarnaast is het plafond (opgenomen in artikel 5.10, onder a), voor de periode 2018 - 2019 van € 750.000 verhoogd naar € 1.000.000.

Het benutten en ontwikkelen van natuur vanuit een economisch verdienmodel is een 'nieuwe markt'. Het nieuwe speelveld moet nog ontdekt worden. Dit vraagt een proactieve benadering van het GOB, het opzetten van nieuwe samenwerkingen en het aandacht besteden aan het communiceren van de mogelijkheden. Het bedrijfsleven bestaat niet. Wel ondernemers en bedrijven. Ondernemers die bereid zijn in natuur te investeren, doen dit wanneer natuur en landschap onderdeel zijn van hun verdienmodel. Tot op heden betreft het overwegend kleinschalige initiatieven (tot 20 hectare), vooral gekoppeld aan voedselproductie, landgoedontwikkeling en in enkele gevallen aan de vrijetijdsector en zorg.

Er liggen kansen voor combinaties van economie en natuur op de raakvlakken met andere (beleids)domeinen. De combinatie van natuur met voedsel (natuurinclusieve landbouw), recreatie en zorg bieden meer mogelijkheden dan nu worden benut. Nieuwe perspectieven liggen er in combinaties van natuur met energiewinning, groene grondstoffen en wonen. Koppelingen van natuur-, water- en klimaatdoelen is daarbij van belang.

Economische initiatieven vanuit de zorg en vrije tijd, maar ook de winning van duurzame energie of teelt van biobased-gewassen, zijn binnen het natuurnetwerk, vanwege beleid en regelgeving vaak niet mogelijk of erg lastig, ook al is de initiatiefnemer bereid in nieuwe natuur te investeren. Binnen het zogenaamde provinciale deel van het natuurnetwerk heeft de provincie de bevoegdheid deze belemmeringen op te heffen.

Nieuwe natuur realiseren op voormalige landbouwgronden is kapitaalintensief. Nieuwe toetreders (ondernemers) die bijvoorbeeld voedselproductie willen combineren met natuuraanleg moeten bij aanvang veel geld hebben om te kunnen beginnen. Dat is zeker voor starters lastig, maar ook voor ondernemers die hun huidig agrarisch bedrijf willen omschakelen naar meer extensief. Langdurige pacht – al dan niet met het eerste recht op koop - kan dit voorkomen (het GOB heeft nu de opdracht de grond z.s.m. te verkopen). Pacht betalen is financieel voor veel mensen vaak wel haalbaar en interessant wanneer er voor meerdere jaren zekerheid bestaat op pacht.

Kern van de aanpak

Partijen en initiatieven actief benaderen, uitproberen en proefondervindelijk slimmer worden:

- afstemmen van beleidsinstrumenten, onder meer op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en natuurambities;
- leggen van een duurzame kennisrelatie tussen potentiële initiatiefnemers, Brabantse kennisinstellingen (bv. het HAS lectoraat 'Innovatief ondernemen met natuur') en ketenpartijen.

Nieuwe instrumenten:

- met banken en bijvoorbeeld Nationaal Groenfonds, op zoek naar financieringsconstructies die ondernemers kunnen helpen bij het financieren van hun natuurlijke bedrijfsvoering;
- meer pachtvormen mogelijk maken;
- stimuleren van vrijwillige CO₂-compensatie door bedrijven voor bosaanleg (aantrekkelijk systeem; beprijzen, keurmerk).

Wij verwachten hiermee uw Staten voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen deze motie als afgehandeld.

Begrotingswijziging 76/17: Gereserveerde middelen Energie voor uitvoering Energietransitie 2018-2019 (4292063)

Gedeputeerde Spierings zegt toe voor de perspectiefnota 2018 op basis van enkele illustratieve indicatoren cijfermatig inzicht te geven in de vordering in de energietransitie, en PS hierover te informeren.

Beantwoording

Uw Staten worden begin april met een memo van de gedeputeerde, geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen van de energietransitie.

Begrotingswijziging 76/17: Motie M7 - Gereserveerde middelen Energie voor uitvoering Energietransitie 2018-2019 (4315776)

De Staten verzoeken Gedeputeerde Staten om:

- *in kaart te brengen of het mogelijk is om met een aantal gemeenten en in afstemming met (kennis)instellingen en bedrijven een versnelling aan te brengen om ideeën die nu nog op de plank liggen (prototype getest) versneld in een praktijkomgeving te testen en naar de markt te krijgen en PS hierover te informeren bij de perspectiefnota 2018.*

Beantwoording

Uw Staten hebben op 1 december vorig jaar de motie Versnellen van idee naar de markt aangenomen. Deze staat in het teken om innovatieve toepassingen op het gebied van duurzame energie versneld in de markt te zetten. Wij zien verschillende kansen om prototypes op korte termijn in een praktijkomgeving te testen en verder op te schalen. Concreet denken we bijvoorbeeld aan de realisatie van een 'SolaRoad', waarbij het zonlicht dat op het wegdek valt, wordt opgevangen in zonnecellen en omgezet in elektriciteit. Ook de vernieuwende technieken voor nul-op-de meter woningen en het flexibel en circulair bouwen, lenen zich voor praktijktesten en doorontwikkeling. Daarnaast dienen zich nieuwe ontwikkelingen aan voor kleinschalige windenergie in de gebouwde omgeving. We onderzoeken de aanschaf van de lightyear zonne-auto als dienst- of personeelsauto, waarbij we ook kijken of we samen kunnen optrekken met de B5.

Samen met gemeenten en het (Brabantse) bedrijfsleven liggen er kansen om een impuls te geven aan elektrisch vrachtvervoer. Er blijkt bij diverse gemeenten en bedrijven interesse in een gezamenlijke aanpak van innovaties door als overheden de rol van launching customer op ons te pakken, dan wel anderen - zoals gebouw eigenaren - te helpen deze rol op te pakken. Om ervoor te zorgen dat het niet stil valt na een eerste project is het van belang om in de aanpak ook de volgende stappen reeds te betrekken. Dit vraagt nog nadere uitwerking. Niet later dan bij de begroting komen wij terug op de verdere invulling van deze motie.